

FŐBB SZEREPLŐK¹

A TANSZÉK TANÁRAI ÉS DIÁKJAI 1958 ÉS 1970 KÖZÖTT

AZ ELTE MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TANSZÉK TANÁRAI ÉS MEGBÍZOTT ELŐADÓI

Aradi (Felter) Nóra (1924–2001) művészettörténész. 1942: kitüntetéssel érettségizett a VI. kerületi Magyar Királyi Mária Terézia Leánygimnáziumban; 1948: MDP tag lesz; 1947: júniusban honpolgári esküt tett, ekkor honosították; 1947–1952: a honvédség katonapolitikai osztályán polgári alkalmazott; 1950: ELTE Művészettörténeti Tanszék diploma, majd 1950. augusztus 1.: Művészettörténeti Tanszéken gyakornok; 1953: a Népművelési Minisztérium Múzeumi Főosztályának helyettes vezetője, egyben a Művészeti Múzeumok és Műemléki Osztály irányítója; 1957: a Művelődési Minisztérium Képzőművészeti Osztályának vezetője; 1954: aspiráns Vayer Lajos témavezetésével; 1959: féladjunktusi beosztás a II. számú Művészettörténeti Tanszéken (Vayer Lajos); 1961. január 20.: docensi kinevezés; 1972–1994: egyetemi tanár; 1969–1990: az MTA Művészettörténeti Kutató Csoportjának igazgatója. Ld.: Marosi Ernő: Aradi Nóra (1924–2001). *Ars Hungarica*, 29, 2001, 1. 213–214.; Mélyi József: Rendületlenül. Ki volt Aradi Nóra? *Magyar Narancs*, 2017. március 23.

Dercsényi Dezső (1910–1987) művészettörténész. 1934: PPTE Művészettörténeti és Keresztényrégészeti Intézet, bölcsészdoktori oklevél; 1935–1949: a MOB előadója; 1943: egyetemi magántanár; 1950–1957: MUMOK és utódszervezeteiben vezető tisztségeket viselt; 1951–1967: ELTE Művészettörténeti Tanszék, c. docens, mb. előadó; 1975: c. egyetemi tanár; 1965–1977: OMF igazgatóhelyettese; 1977–1987: tudományos tanácsadó. Ld.: *Frakkok* 3. 517–530.

Dobrovits Aladár (1909–1970) egyiptológus, művészettörténész, egyetemi tanár. 1934: PPTE, bölcsészdoktori oklevél; 1934–1948: Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjtemény, illetve Modern Képtár munkatársa; 1946–1950: MNM elnöki tanácsosa, főtítkár; 1947: PPTE magántanári képesítés; 1949–1961: Iparművészeti Múzeum

¹ Az ELTE Művészettörténeti Tanszék egykori hallgatóinak visszaemlékezéseit közreadó előző számunk (*Enigma*, No 106. 2021.) hibajegyzéke: Mikes Ildikó 1995-ben elhunyt. Ld.: Horváth Hilda: Mikes Ildikó (1936–1995). *Ars Decorativa*, 16. 1997. 285–288. Nagy Ildikó 1940-ben született és 1963-ban diplomázott. Szekeres Kálmánné, sz. Farkas Márta 2017-ben elhunyt. Szinyei Merse Anna nem Prokopp Máriaék 1962-ben végzett évfolyamához tartozott; mert ő csak három évvel később végzett. Vayer Lajos az MTA rendes tagja volt. A kiegészítésekért köszönettel tartozunk.

főigazgatója; 1958–1970: az ELTE Ókori Keleti Tanszék vezetője. Ld.: Hahn István: Dobrovits Aladár (1909–1970). *Antik Tanulmányok*, 17. 1970. 287–289.

Dombi József (1910–1994) művészettörténész, történelem-földrajz szakos tanár. 1943–1944: PPTE Művészettörténeti és Keresztényrégészeti Intézet, bölcsészdoktori oklevél; fizetéstelen tanársegéd; 1940: Budapest Székesfőváros Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága. Szolgáltatételre beosztott tisztviselő; 1941: gimnáziumi tanár (Eötvös József Gimnázium, Csepeli Jedlik Ányos Gimnázium) 1958–1966: vezető tanár: Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Általános iskola 1962–1967: ELTE Művészettörténet Tanszék: A művészettörténet tanításának módszertana tárgy mb. előadója; 1966–1974: Budapesti Kirakatrendező és Dekoratór Iskola igazgatója.

Entz Géza (1913–1993) művészettörténész. 1939: PPTE Művészettörténeti és Klasszika-archaeológiai Intézet, bölcsészdoktori oklevél; 1941: Kolozsvár, Erdélyi Múzeum-Egyesület könyvtára és levéltára; 1945–1950: Kolozsvári egyetem Művészettörténeti Tanszék vezetője; 1950–1957: MUMOK és utódszervezetei; 1957–1977: OMF Tudományos Osztály vezetője. 1955–1960: ELTE Művészettörténeti Tanszék mb. előadó. Ld.: *Frakkok* 3. 559–577.

Fülep Lajos (1885–1970) művészetfilozófus, művészettörténész, az MTA tagja. 1907–1913: Firenzében élt állami ösztöndíjból; 1912: Budapesti Tudományegyetem, bölcsészdoktori oklevél; 1913–1914: Rómában élt; 1916–1918: Református Teológiai Akadémia, lelkészi képzés; 1919 május: Budapesti Tudományegyetem olasz nyelvi és irodalmi tanszék professzora; 1920–1947: lelkész (Dombóvár, Baja, Zengővárkony); 1946. május 31.: a PPTE BTK ülésén visszahelyezik a III. olasz nyelvi-irodalmi tanszékre; 1947–1950: az Eötvös Collegium tanára; 1951. január 1.: Művészettörténeti Tanszék, egyetemi tanár; 1955–1960: I. sz. Művészettörténeti Tanszék vezetője; 1961. január 1.: nyugdíjba vonul s megválnak a tanszékvezetéstől. Ld.: *Frakkok* 2. 285–298.; Babus Antal: *Tanulmányok Fülep Lajosról*. Tatabánya, 2003.

Genthon István (1903–1969) művészettörténész, az MTA tagja. 1928: PPTE Művészettörténeti és Keresztényrégészeti Intézet, bölcsészdoktori oklevél; 1935: PPTE magántanári képzés; 1935–1946: MOB előadója; 1940–1943: Római Magyar Akadémia igazgatója; 1945–1948: Szépművészeti Múzeum főigazgatója; 1946: PPTE c. rendkívüli tanár; 1948–1969: haláláig a Régi Magyar Osztály, majd a Modern Képtár vezetője; 1957/1958: ELTE Művészettörténeti Tanszék. mb. előadó; 1965.: ELTE c. egyetemi tanár. Ld.: *Frakkok* 3. 487–504.

Horváth Tibor (1910–1972) régész, orientalista, művészettörténész. 1939–1972: Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum; 1948–1972: igazgató. Ld.: Horváth Tibor (1910–1971). *Ars Decorativa*, 1. 1973. 207–208.

Molnár László (1924–2006) keramikus, művészettörténész. 1957: ELTE művészettörténész diploma; 1963–1989: ELTE Művészettörténeti Tanszék, tudományos kutató; 1967: adjunktus; 1970: docens; 1990: mb. előadó.

Oroszlán Zoltán (1891–1971) régész, művészettörténész. 1918: Budapesti Tudományegyetem, bölcsészdoktori oklevél; 1923–1945: Szépművészeti Múzeum; 1936: szegedi Ferenc József Tudományegyetem, magántanári képesítés; 1945–1955: PPTE Klasszika-archaeologiai Tanszék, egyetemi tanár; 1956–1968: ELTE Régészeti Tanszék, tanszékvezető, egyben dékánhelyettes (1957–1959). Ld.: Szilágyi János György: Oroszlán Zoltán (1891–1971). *Antik Tanulmányok*, 18. 1971. 61–63.

Passuth Krisztina (1937–) 1961-ben végzett. Szakdolgozat: *A Nyolcok művészete*. Ld.: ifj. Botár Olivér: Passuth Krisztináról. *Enigma*, 24. 2017. No 90. 5-7.; Barki Gergely: Füstbe ment terv. *Enigma*, 24. 2017. No 90. 19-33.

Rózsa György (1925–2008) művészettörténész, a Történelmi Képcsarnok munkatársa, illetve vezetője volt. Ld.: Tóth Károly: Beszélgetés Rózsa György művészettörténésszel. *Enigma*, 16. 2009. No 58. 123–142.; Galavics Géza: Rózsa György (1925–2008). *Művészettörténeti Értesítő*, 57, 2008, 2. 395–397.

Szilágyi János György (1918–2016) művészettörténész, ókortudós. 1941.: PPTE latin és görög filológia, archaeologia bölcsészdoktori oklevél; 1941–1951: Szépművészeti Múzeum, díjtalan gyakornok, muzeológus; 1951–1992: Antik Gyűjtemény, vezető archaeologus (1951), osztályvezető helyettes (1958), osztályvezető; 1952: ELTE: mb. előadó, címzetes egyetemi tanár; 1957–1958: Debreceni Déri Múzeum; 1949-től a budapesti egyetem óraadó tanára. Ld.: *Szilágyi* 1–2.

Vayer Lajos (1913–2001) művészettörténész, az MTA tagja. 1936: PPTE, bölcsészdoktori oklevél; 1935–1949: Szépművészeti Múzeum, Történelmi Képcsarnok (utóbb: MNM része); 1949–1952: Szépművészeti Múzeum Grafikai Osztály vezetője, egyben főigazgató helyettes; 1955: ELTE Művészettörténeti Tanszék, egyetemi tanár; 1958–1961: ELTE II. sz. Művészettörténeti Tanszék vezetője; 1961–1978: (az egyesített) Művészettörténeti Tanszék vezetője. Ld.: *Frakkok* 3. 531–540.

Voit Pál (1909–1988) művészettörténész. 1934: PPTE Művészettörténeti és Keresztényrégészeti Intézet, bölcsészdoktori oklevél; 1936–1945: Iparművészeti Múzeum, gyakornok, majd múzeumi őr; 1946–1949: főigazgató; 1947: PPTE egyetemi magántanári képesítés; 1949–1954: alkalmi munkák (cédulázás, régészeti anyag tisztítás); 1954–1960: Akadémiai Kiadó lexikonszerkesztőség; 1960–1970: OMF Tudományos Osztály. Ld.: *Frakkok* 3. 541–548.

Zádor Anna (1904–1995) művészettörténész. 1926: PPTE Művészettörténeti és Klasszika-archaeologiai Intézet, bölcsészdoktori oklevél; 1926–1935: PPTE Művészet-

történeti és Klasszika-archaeológiai Intézet, fizetés nélküli tanársegéd; 1935–1950: Franklin Társulat, szerkesztő, cégvezető, könyvkiadói osztályvezető; 1950–1951: MUMOK; 1951–1984: ELTE Művészettörténeti Tanszék, docens, majd egyetemi tanár (1962). Ld.: *Frakkok* 2. 441–448.; *Zádor Anna* 1–4.

HALLGATÓK

Askercz Éva (1938–) 1962-ben végzett. Szakdolgozat: *Népi jellegű szobrászatunk a késő barokktól a XIX. századig*. Ld.: Pajorin Klára: Askercz Éva köszöntése. *Soproni Szemle*, 62, 2008, 3. 223–225.; Sulyok Gabriella: Askercz Éva köszöntése. *Soproni Szemle*, 67, 2013, 2. 115–116.

Bibó István (1941–) 1966-ban végzett. Szakdolgozat: *Az alföldi mezővárosok reprezentatív építésze*. Ld.: Harangi Anna: „Számomra soha nem a trendek voltak a mérvadók”. Beszélgetés a 70 éves dr. Bibó István művészettörténésszel. *Műemlékvédelem*, 55, 2011, 6. 399–405.; Tüskés Anna: „Jól emlékszem a kedvességére, a szeretetreméltóságára és a humorára...” Beszélgetés ifj. Bibó Istvánnal Illyés Gyuláról és a hatvanas-hetvenes-nyolcvanas évekről. *Magyar Napló*, 28, 2016, 1. 19–26.

B. Bobrovsky Ida (1933–) 1956-ban végzett. Szakdolgozat: *Kovács Margit keramikus szobrászművész*. 1957–1968: ELTE Művészettörténeti Tanszék, könyvtáros és óraadó.

Boskovits Miklós (1935–2011) 1959-ben végzett. Szakdolgozat: *Piero della Francesca perspektívaelmélete, különös tekintettel a XV. századi olasz művészet-elmélettel való kapcsolattaira*. Ld. még: Tátrai Vilmos: Előbb légy műértő, és csak azután történész! Emlékezés Boskovits Miklósról. *Új Művészet*, 23, 2012, 2. 4–8.; Végh János: In memoriam Boskovits Miklós. Budapest, 1935. július 26. – Firenze, 2011. december 19. *Ars Hungarica*, 38, 2012, 3. 373–378.

Csernitzky Mária 1967-ben végzett. Szakdolgozat: *A monumentális épületegyüttesek kialakulása a XVII. század második felében Magyarországon, különös tekintettel Vácra*.

Dávid Ferenc (1940–2019) 1963-ban végzett. Szakdolgozat: *A Csegöldi mester*. Ld.: Marosi Ernő: Dávid Ferenc (1940–2019). *Ars Hungarica*, 45, 2019, 1. 143–147.; Galavics Géza: Régi épületek vonzásában – Dávid Ferenc pályaképe. *Soproni Szemle*, 74, 2020, 1. 5–44.

Dercsényi Balázs (1940–2003) 1963-ban végzett. Szakdolgozat: *Árkay Aladár*. Ld.: Valter Ilona: Dercsényi Balázs (1940–2003). *Műemlékvédelem*, 47, 2003, 5. 346–348.

Ember Ildikó (1942–) 1965-ben végzett. Szakdolgozata: *A két világháború közötti portrészobrászat és Goldmann György pályája.*

Galavics Géza (1940–) 1963-ban végzett. Szakdolgozat: *Magyar történeti témák a XVIII. századi barokk festészetünkben.* Ld.: Marosi Ernő: Galavics Géza 80 éves. *Enigma*, 18. 2020. No 102. 9–15.; Jávor Anna: Galavics tanár úr, a vágy-muzeológus. *Enigma*, 18. 2020. No 102. 23–28.

Hajós Géza (1942–2019) 1965-ben végzett. Szakdolgozat: *Adalékok a pécsi román kori székesegyház építéstörténetéhez.* Ld.: Alföldy Gábor: Hajós Géza. *Ars Hungarica*, 45, 2019, 4. 527–528.

Illyés Mária (1944–) 1967-ben végzett. Szakdolgozat: *Cézanne festészete a szakirodalomban.*

Kelényi György (1943–) 1967-ben végzett. Szakdolgozat: *Szín- és fényproblémák a XIX. század első felének angol festészetében.* Ld.: Rényi András Köszöntő. *Ars Hungarica*, 39. 2013. suppt. 7–8.

Kovács Péter (1939–) 1962-ben végzett. Szakdolgozat: *A csoportkompozíció néhány problémája a XX. századi magyar szobrászatban.* Ld.: *Tisztelt Mesterek! A múzeum munkatársai és barátai köszöntik Kovalovszky Márta és Kovács Péter művészettörténészeket.* Székesfehérvár, Szent István Király Múzeum, 2001. március 3–május 6. Szerk. Sasvári Edit; Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár, 2001. (A Szent István Király Múzeum közleményei. D. sorozat); Marosi Ernő: Márta + Péter = 160. *Élet és Irodalom*, 2019. szeptember 20.

Kovalovszky Márta (1939–) 1962-ben végzett. Szakdolgozat: *Borsos Miklós művészete.* Ld.: Lővei Pál: Kovalovszky Márta: *Harap utca 3.* Székesfehérvár, Városi Képtár–Deák Gyűjtemény, 2013. *Buksz*, 25, 2013, 2. 172–175.

Lukács Zsuzsa (1943–2002) 1967-ben végzett. Szakdolgozat: *A Szent László legenda ikonográfiája a régi magyar művészetben.* Ld.: B. Benkhardt Lilla: In memoriam Dr. M. Lukács Zsuzsa (1943–2002). *Örökségvédelem*, 6, 2002, 9/10. 28.; Granasztóiné Györfly Katalin: Emlékezés Lukács Zsuzsára (1943–2002). *Műemlékvédelem*, 46. 2002. 302–305.

Marosi Ernő (1940–2021) 1963-ban végzett. Szakdolgozat: *A gótikus stíluskorszak szemlélete a magyar művészettörténeti szakirodalomban.* Ld.: Marosi 80. *Enigma*, 26. 2019 [2020]. No. 100. 5–92.; Rényi András: Marosi Ernő (1940–1921). *Élet és Irodalom*, 2021. július 16; Lővei Pál: Marosi Ernő (1940–1922). *Mozgó Világ*, 47, 2021, 7/8. 253–255.

Mojzer Miklós (1931–2014) 1954-ben végzett. Szakdolgozat: *Kalocsa és környé-*

kének XVIII. századi művészete. Ld.: Jávor Anna: Mojzer Miklós (1931–2014). *Művészettörténeti Értesítő*, 64, 2015, 1. 223–227.

Molnár Éva (1927–2019) 1958-ban végzett. Szakdolgozat: *A német tájképfestészet kezdetei*.

[Gervers-]Molnár Veronika (1939–1979) 1963-ban végzett. Szakdolgozat: *A középkori Magyarország centrális építészetének néhány kérdése (Románkori rotundák)*. Ld.: Szabó Júlia: In memoriam Gervers-Molnár Veronika. *Ars Hungarica*, 7, 1979, 2. 329–334.

Pap Gábor (1939–) 1962-ben végzett. Szakdolgozat: *Nagy István*.

Perneczky Géza (1936–) 1962-ben végzett. Szakdolgozat: *Az új képzőművészeti törekvések és azok tükröződése a századeleji magyar kritikában*.

Péter Márta (1940–1991) 1964-ben végzett. Szakdolgozat: *A türjei nemzeti mo-nosztor építéstörténete*. Ld.: Maros Donka: Péter Márta (1940–1991). *Művészettörténeti Értesítő*, 41, 1992, 1/4. 121–123.

Solymár István (1924–1977) 1963-ban végzett. Szakdolgozat: *Nagy István*. Ld.: Pogány Ö. Gábor: Solymár István (1924–1977). *Művészettörténeti Értesítő*, 26, 1977, 3/4. 306–307.

Szabó Júlia (1939–2004) 1962-ben végzett. Szakdolgozat: *Derkovits Gyula grafikájának helye a XIX. századi európai grafika történetében*. Ld.: *Frakkok* 3. 631–642.

Szinyei Merse Anna (1942–) 1965-ben végzett. Szakdolgozat: *Kerényi Jenő művészete*.

Tátrai Vilmos (1947–) 1970-ben végzett. Szakdolgozat: *Mitológiai témák az itáliai reneszánszban (Mantegna)*. Ld.: Radványi Orsolya: Egy hedonista műélvező vallomásai – beszélgetés Tátrai Vilmostal, a Szépművészeti Régi Képtárának főtanácsosával. *MúzeumCafé*, 7, 2013. No 33. 92–97.

Theisler György (1946–?) 1970-ben végzett. Szakdolgozat: *A homlokzati díszítőművészet fejlődésének néhány sajátossága a századforduló magyarországi művészetében*.

Tímár Árpád (1939–2017) 1964-ben végzett. Szakdolgozat: *Henszlmann Imre műkritikái és előzményei*. Ld.: Marosi Ernő: Tímár Árpád (1939–2017). *Ars Hungarica*, 43, 2017, 2. 153–154.

Tóth Melinda (1939–2012). 1962-ben végzett. Szakdolgozat: *A középkori falfestészet nyugat-magyarországi emlékei*. Ld.: Marosi Ernő: Tóth Melinda (1939–2012). *Ars Hungarica*, 40, 2014, 3. 440–452.

Tóth Sándor (1940–2007). 1965-ben végzett. Szakdolgozat: *A Hont-Pázmány nemzetség premontrei monostorai*. Ld.: Marosi Ernő: Tóth Sándor (1940–2007). *Ars Hungarica*, 35, 2007, 1. 193–212.

Zentai Loránd (1942–) 1965-ben végzett. Szakdolgozat: *A győri antifonálé (Adalékok a XV. század végi cseh miniatúrafestészet történetéhez)*.

RÖVIDÍTÉSEK

ELKH BTK Eötvös Loránd Kutatási Hálózat, Bölcsészettudományi Kutatóközpont
MTA Magyar Tudományos Akadémia
MDK Művészettörténeti Dokumentációs Központ
MKCS Művészettörténeti Kutató Csoport
MKI Művészettörténeti Kutató Intézet
MNM Magyar Nemzeti Múzeum
MOB Műemlékek Országos Bizottsága
MUMOK Múzeumok és Műemlékek Országos Központja
OMF Országos Műemléki Felügyelőség
ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem
PPTÉ Budapesti kir. Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem

Frakkok

„Emberek, és nem frakkok”. *A magyar művészettörténet-írás nagy alakjai. Tudománytörténeti esszégyűjtemény.* 1–3. Szerk. Bardoly István, Markója Csilla. *Enigma*, 13. 2006. 1.: No 47. 1–261.; 2.: No 48. 263–486.; 3.: No 49. 487–649.

Szilágyi

Szilágyi János György. Szerk. Komoróczy Géza, Bardoly István, Markója Csilla. *Enigma*, 25. 2016. 1.: No 87. 8–123., 2.: No 88. 5–114.

Zádor

Zádor Anna 1–4. Szerk. Bardoly István, Markója Csilla. *Enigma*, 15. 2008. 1.: No 54. 1–170., *Enigma*, 15. 2008. 2.: No 55. 1–179., *Enigma*, 15. 2008. 3.: No 57. 1–142, *Enigma*, 16. 2009. 4.: No 58. 1–142.